

คู่มือแนวทางการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๔

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่มาตรฐานทางจริยธรรมของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่าง มีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๖๔ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้การจัดทำแนวทางการปฏิบัติ ตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นไปตามที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจกำหนด

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวล

จริยธรรมข้าราชการตำรวจ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำไว้ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม(Do's & Don's)และจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการกระทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ ตนเองผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทางจริยธรรม

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อความกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>(๑) จงรักภักดีต่อประเทศชาติมีความภูมิใจในความเป็นไทยรักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษากระตบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ</p> <p>(๒) มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า</p> <p>(๓) นำหลักธรรมหรือหลักคำสอนตามศาสนาที่ราชการ</p> <p>(๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจปฏิบัติ สืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน</p> <p>(๕) แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>(๖) สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ</p>	<p>(๑) แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทยอันอาจก่อให้เกิดความความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ</p> <p>(๒) กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการ</p> <p>(๓) แสดงกิริยาวาจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ ดู ตลบแคลงพนับถือมาประกอบกรปฏิบัติหน้าที่ แคลน หรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง</p> <p>(๔) ชัดขวางการทำนุบำรุงศาสนาและการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง</p> <p>(๕) แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบัน</p> <p>(๖) แสดงออกในลักษณะที่ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>

๒. ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและผิดชอบต่อหน้าที่

ชื่อความกระทำ (Do's)	ชื่อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>(๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใสตรวจสอบได้</p> <p>(๒) มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์</p> <p>(๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดย คำนึงถึงผลกระทบทางสังคมสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล</p> <p>(๔) รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น</p> <p>(๕) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น</p>	<p>(๑) แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ</p> <p>(๒) กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>(๓) ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอนในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ หรือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน</p>

๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

ข้อความกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>(๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบ ธรรม ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม</p> <p>(๒) กล้าคัดค้าน เปิดเผยการทุจริตและ ดำเนินการ แก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่</p> <p>(๓) กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย และจรรยาวิชาชีพรในการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความ กล้าหาญ</p> <p>(๔) ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิด หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า</p> <p>(๕) เปิดเผยหรือรายงานการทุจริตที่พบเห็นต่อ ที่ไม่ เป็นธรรม ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องโดยไม่ ปล่อยปละละเลย</p> <p>(๖) กล้าทักท้วงและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ ผู้บังคับบัญชาที่ตนรู้หรือควรจะรู้ว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p>	<p>(๑) ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความ รับผิดชอบ ของตนไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาด ในการปฏิบัติงานขึ้น</p> <p>(๒) ปกปิดการทุจริตโดยไม่ดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้อง ตามอำนาจหน้าที่</p> <p>(๓) เพิกเฉยต่อการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตาม กฎหมาย</p> <p>(๔) ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ในการให้ความ ช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติ ที่ไม่เป็นธรรม</p>

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

ข้อความกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>(๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวม เหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล</p> <p>(๒) ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้ หรือ ตนเองหรือ ผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมใน แนะนำให้ใช้ ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ กระบวนการ ยุติธรรม</p> <p>(๓) มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตอาสาหรือจิต</p>	<p>(๑) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้ หรือแนะนำ ให้ใช้ ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับ</p> <p>(๒) ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องคำขู่หรืออิทธิพล ไต ๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำใน สิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม</p> <p>(๓) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สินของทาง ราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตน</p>

<p>สาระณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน</p> <p>(๔) อุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อ สังคม</p> <p>(๕) ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจ - คำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย เว้นแต่เป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด</p>	<p>(๔) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็น ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม</p>
---	---

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อความกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ ผลตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมาย อย่างแท้จริง</p> <p>(๒) มีมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัยเป็นสากล พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเชื่อมั่นในระบบการทำงาน เป็นทีม</p> <p>(๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติ</p> <p>(๔) เปิดเผยและให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง กำหนดเหมาะสมครบถ้วนแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด</p> <p>(๕) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็วกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใสตรวจสอบได้ และเป็นธรรมโดยประชาชนเป็นที่ตั้งและรักษาประโยชน์ของรัฐ</p> <p>(๖) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการ อย่าง ประหยัดและคุ้มค่า</p> <p>(๗) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบ กล้าหาญและอดทน</p> <p>(๘) รักษาความลับของทางราชการและ ความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากประชาชนผู้มาติดต่อราชการ</p>	<p>(๑) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียงเพื่อให้ งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่ อาจเกิดขึ้น</p> <p>๒) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน</p> <p>(๓) ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เหมาะสมและครบถ้วนแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่ กำหนด</p> <p>(๔) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ขาดความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใสและไม่เป็นธรรมในการให้บริการ แก่ ประชาชนไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ลึกลับหรือปิด คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของ ความรับผิดชอบ</p>

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อความกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และปราศจากอคติไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติศาสนา เพศ อายุ บุคคล สภาพร่างกายหรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง</p> <p>(๒) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง</p> <p>(๓) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด</p> <p>(๔) วางตัวเป็นกลางในฐานะผู้รักษากฎหมายใน กระบวนการยุติธรรม</p> <p>(๕) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนไป ในทางจงใจหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการใช้ ดุลพินิจ หรือการกระทำของผู้ที่สูญเสียความเที่ยงธรรมและ ยุติธรรม</p>	<p>(๑) อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวย ประโยชน์แก่นักการเมืองหรือพรรคการเมือง</p> <p>(๒) ปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคล หนึ่ง เพื่อ ผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยความไม่เป็นธรรม</p>

๗. ดำรงจนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ข้อความกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>(๑) ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี รักษาภาพลักษณ์ของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของ</p> <p>(๒) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิดมลทินมัวหมองต่อ ตำแหน่งหน้าที่ไม่กระทำผิดกฎหมายแม้เห็นว่า เป็นเรื่องเล็กน้อยไม่หมกมุ่นในอบายมุขทั้งหลาย ไม่ อันมี ฟุ้งเพื่อหุรหุราและใช้จ่ายประหยัดตามฐานะแห่ง ตน</p> <p>(๓) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรม ราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยา วิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>(๔) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติ หน้าที่ของ ปวงชนชาวไทยเคารพต่อกฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม</p> <p>๕) มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อ ประชาชน ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของ ประชาชนไม่ แสดงกิริยาหรือท่าทางไม่สุภาพหรือ ไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้ถ้อยคำกิริยา หรือท่าทางใน ลักษณะหยาบคายต่อประชาชน</p> <p>(๖) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการ ร้องทุกข์ กล่าวโทษ ขออนุญาตขอข้อมูลข่าวสาร หรือ ติดต่อ ราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ เป็นมิตรและ รวดเร็วเพื่อ ไม่ให้ประชาชนเสียสิทธิหรือเสรีภาพตาม กฎหมาย</p> <p>(๗) เอื้อเนื้อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชน เมื่ออยู่ ในฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์จากอุบัติเหตุการละเมิด กฎหมาย หรือภัยอื่น ๆ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ต้อง สงสัยหรือผู้กระทำผิดกฎหมายหรือไม่</p>	<p>(๑) เป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิศักดิ์ศรี และ ประพฤติตนหรือกระทำการใด ๆ อันอาจภาพลักษณ์ ของตนเองและราชการ</p> <p>(๒) ประพฤติปฏิบัติตนในลักษณะที่ไม่เคารพ กฎหมายและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณีอันดีงาม</p> <p>(๓) แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็น การคุกคามทางเพศ</p>

ข้อ ๒ เพื่อเป็นแนวทางข้าราชการตำรวจจึงยึดถือ ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของ
ข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ และเพื่อใช้บังคับกับข้าราชการตำรวจในสังกัดเพิ่มเติม
จากประมวลจริยธรรม ให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและประพฤติปฏิบัติตามที่กำหนดเพิ่มเติมด้วย

ข้อ ๓ ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตน
ของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่องดูแล
อบรมชี้แนะแนวทางปฏิบัติประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็นแบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตาม
ทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความเชื่อมั่นศรัทธา
และได้รับการยอมรับจากประชาชน

บรรณานุกรม หนังสือ : จต. ๐๐๑.๑๖/๙๗๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ
ตำรวจ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

ผู้เขียน : สำนักงานจเรตำรวจ